

בש"פ 7759/17 - מדינת ישראל נ' פלוני

פלילי - שיקולי ענישה

פלילי - חוק העונשין - עבירות אלימות

var MareMakom = "בשפ 7759/17 - מדינת ישראל נ' פלוני, תק-על 2017(4), 1199(16/10/2017)";

בש"פ 7759/17 - מדינת ישראל נ' פלוניעליון

בש"פ 7759/17

מדינת ישראל

נגד

פלוני

בבית המשפט העליון

[16.10.2017]

כבוד השופט ג' קרא

בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996

בשם המבקשת - עו"ד מירי קולומבוס

בשם המשיב:

עו"ד ראובן בר חיים; עו"ד ערן אביטל

תאריך הישיבה:

כ' בתשרי התשע"ח (10.10.2017)

החלטה

בקשה להארכת מעצר ראשונה מעבר לתשעה חודשים, לפי סעיף 62(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה -

מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), להארכת מעצרו של המשיב בתשעים ימים החל מיום

17.10.2017, או עד למתן פסק דין בת"פ 38957-01-17 בבית המשפט המחוזי בירושלים, לפי המוקדם.

כתב האישום

1. ביום 17.1.2017 הוגש נגד המשיב כתב אישום הכולל חמישה אישומים, המייחס לו עבירות של תקיפה בנסיבות

מחמירות של בת זוג, לפי סעיף 382(ב)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); תקיפה בנסיבות

מחמירות של קטין בידי אחראי, לפי סעיף 382(ב)(1) לחוק העונשין; נשיאת נשק, לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין;

ואיומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

2. למשיב ולאשתו (להלן: המתלוננת) חמישה ילדים משותפים. על פי עובדות האישום הראשון, בחודש ספטמבר

2016, אחרי שהמתלוננת שבה מבית החולים לאחר לידת בנם, התגלע ויכוח בין המשיב למתלוננת בשל חשדה כי

למשיב קשרים עם נשים אחרות. במהלך הוויכוח תקף המשיב את המתלוננת, משך בשיערה וסטר לה שלוש סטירות

על פניה.

3. על פי עובדות האישום השני, במהלך שנת הלימודים דאשתקד התמהמהו שתיים מבנותיו של המשיב בשכבן לישון. אחותן הגדולה קראה למשיב לחדרן המשותף, וזה היכה את שתי הבנות הקטנות בפניהן. במועד נוסף, שיחקו שתי הבנות בחדרן בבית ולא שמרו על שקט. בתגובה נכנס המשיב לחדרן והכה אותן נמרצות בפניהן.
4. על פי עובדות האישום השלישי, כשלושה-ארבעה חודשים בטרם הגשת כתב האישום, התקוטטו שניים מילדיו של המשיב. המשיב, שכעס על ההתרחשות, שלף מן המותן אקדח, אותו הוא נושא ללא רשות על פי דין, וכיוון אותו לעבר ראשה של בתו. המתלוננת ביקשה להגן על בתה ולחסום את המשיב, אז כיוון המשיב את האקדח לעברה ואיים עליה כי "כאן ועכשיו אני גומר אותך בשטחים ואף אחד לא ידע עלייך כלום".
5. על פי עובדות האישום הרביעי, ביום 4.1.2017, עת ישבה המתלוננת על הספה כשבנה התינוק בזרועותיה, ניסה המשיב לקחת ממנה את מכשיר הפלאפון שלה. המתלוננת ניסתה להתחמק והתינוק החל להחליק מזרועותיה. בתה הבכורה מהירה לאחוז בו ולהרחיקו מהמקום. המשיב דחף את המתלוננת, תפס בידה ולקח את מכשיר הפלאפון.
6. על פי עובדות האישום החמישי, ביום 6.1.2017, התגלע ויכוח בין המשיב למתלוננת במהלכו אמר לה המשיב כי תלך לבית הוריה והיא אמרה כי ברצונה שילדיה יבואו עימה. אז שלף המשיב אקדח, שהוא נושא ללא רשות על פי דין, כיוון אותו לעבר המתלוננת, ואיים כי יירה בה אם תוציא את בנותיו אל מחוץ לבניין. בהמשך, איים המשיב על בתו הבכורה כי אם תצא מהבית יהרוג אותה.
- ההליכים עד כה
7. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המבקשת בקשה למעצר המשיב עד תום ההליכים המתנהלים נגדו. בבקשה נטען כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת אשמתו של המשיב. כמו כן, נטען כי מעשיו של המשיב מעלים חשש סביר שהמשיב יסכן את ביטחון הציבור ולפיכך מגבשים עילה לעצרו על פי סעיף 21(א)(1)(ב) לחוק המעצרים. עוד צוין כי למשיב הרשעה קודמת בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש של בן זוג.
8. דיון המעצר הראשון נערך ביום 20.1.2017, בסיומו מסר בא כוח המשיב כי לצורך השלב הנוכחי הוא מסכים לקיומן של ראיות לכאורה, תוך שמירה על זכותו לטעון לכרסום בראיות. משכך, בית המשפט קבע כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת הנטען בכתב האישום וכן קיימת עילת מעצר של מסוכנות. על יסוד האמור, הורה בית המשפט המחוזי לשירות המבחן להכין תסקיר בעניינו של המשיב.

9. ביום 1.2.2017 הוגש לבית המשפט המחוזי תסקיר בעניינו של המשיב, אשר הצביע על רמת סיכון גבוהה מאוד להישנות התנהגות אלימה ומסכנת מצד המשיב כלפי אשתו וילדיו. כמו כן, צוין כי אין בחלופת המעצר שהוצעה בכדי לאיין את מסוכנותו של המשיב בשל מיקומה, ובעיקר בשל זהות המפקחים שהוצעו. על כן, המליץ שירות המבחן על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים.
10. ביום 5.2.2017 התקיים דיון נוסף בו הורה בית המשפט המחוזי על הכנת תסקיר משלים בעניינו של המשיב, שיתייחס למפקחים נוספים שהוצעו בדיון ולאפשרות של מעצר בפיקוח אלקטרוני. ביום 23.2.2017 התקבל תסקיר משלים בעניינו של המשיב. שירות המבחן חזר על התרשמותו מהמסוכנות של המשיב כ"גבוהה ביותר" והוסיף כי לא מצא שיש גם במפקחים הנוספים שנבחנו כדי להפחית מסיכון גבוה זה. בנוסף, ציין שירות המבחן כי קיבל עדכון לפיו המשיב יוצר קשר יומיומי עם אשתו, המתלוננת, מבין כותלי המעצר, ומשמיע כלפיה "איומים קשים במידה ולא ישוחרר". נוכח האמור, חזר שירות המבחן על המלצתו לעצור את המשיב עד לתום ההליכים.
11. ביום 26.2.2017 הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים. בית המשפט לא מצא מקום לסטייה מהמלצתו של שירות המבחן וסירב לבחון את המפקחים בעצמו. בית המשפט ציין כי המסוכנות של המשיב מוגדרת באופן חריג "כגבוהה ביותר", וכי שירות המבחן בחן באופן יסודי את המפקחים ולא מצא כי יש בידם להפחית מסוכנות זו. כן נקבע כי לאור רמת המסוכנות של המשיב, אין מקום לחלופת מעצר.
12. ביום 3.4.2017 דחה בית משפט זה (כב' השופט מ' מזוז) ערר שהגיש המשיב על החלטת מעצרו, תוך ציון כי נוכח מסקנתו הברורה של שירות המבחן כי מדובר בהערכת סיכון "גבוהה מאוד", לא היה מנוס מהחלטה על מעצר המשיב עד לתום ההליכים.
13. ביום 21.5.2017 התקיים דיון בבית המשפט המחוזי בבקשה לעיון חוזר שהגיש המשיב. בדיון הורה בית המשפט על הכנת תסקיר עדכני בעניינו של המשיב, נוכח חלוף הזמן ולאור טיעונו באשר לסולחה ולהטבת היחסים בן המשיב למתלוננת. ביום 10.7.2017 הוגש תסקיר משלים בו ציין שירות המבחן כי לא חל כל שינוי במסוכנות הגבוהה הנשקפת מהמשיב, והמליץ על מעצרו עד תום ההליכים.
14. בהחלטת בית המשפט המחוזי מיום 11.7.2017 נקבע כי בשים לב לחומרת המעשים המיוחסים למשיב, גם סולחה שנערכה בחסותה של ועדת גישור בין המשיב לאשתו איננה מפחיתה באופן ממשי את הסיכון הנשקף ממנו. עוד נקבע כי בחומר הראיות לא חל כרסום משמעותי, ובנסיבות העניין ההליך אמור להגיע לסיומו בישיבה הקבועה ליום 16.10.2017.

15. ביום 30.7.2017 דחה בית משפט זה (כב' השופט י' עמית) ערר שהגיש המשיב על דחיית בקשתו לעיון חוזר. בהחלטה צוין כי לא חל "כרסום מהותי" בחומר הראיות; כי לא חל שינוי במסוכנותו של המשיב; וכי חלוף ארבעה חודשים מאז נדחה עררו הקודם של המשיב אינו מצדיק עיון מחדש בתנאי שחרורו לחלופת מעצר.
16. בכל הנוגע למהלך הדיונים בתיק העיקרי, ביום 2.2.2017 התקיימה הקראת כתב האישום. ביום 23.3.2017 התקיים דיון בו ניתנה תשובת המשיב לכתב האישום, ובו הודיע המשיב כי הוא כופר במיוחס לו. ביום 29.6.2017 התקיים דיון הוכחות בו נשמעה עדותן של המתלוננת ובתה. ביום 2.7.2017 התקיים דיון הוכחות נוסף בו נשמעה עדותה של חוקרת הילדים, אך חקירתה הנגדית טרם הסתיימה. התיק קבוע להמשך שמיעת פרשת התביעה ביום 16.10.2017.

טענות הצדדים

17. בבקשה שלפניי, טוענת המבקשת כי מעשיו של המשיב מעידים על מסוכנות גבוהה מאוד הנשקפת לאשתו ולילדיו. לפי הנטען, מסוכנות זו נלמדת מעבירות האלימות ומכך שהמשיב לא היסס לשלוף ולכוון נשק חם כלפי אשתו ובתו, בצירוף איומים על חייהן. לחיזוק עמדתה מפנה המבקשת לתסקירי המבחן שהוגשו בעניינו של המשיב, בהם העריך שירות המבחן כי קיימת רמת סיכון גבוהה מאוד להישנות התנהגות אלימה ומסוכנת מצד המשיב כלפי אשתו וילדיו. עוד מצוין כי שירות המבחן העריך שלא ניתן לאיין מסוכנות זאת באמצעות חלופות מעצר. המבקשת מוסיפה ומציינת כי בית משפט זה עמד על מסוכנותו יוצאת הדופן של המשיב עת דחה את שני העררים שהגיש המשיב. לבסוף, מזכירה המבקשת כי למשיב עבר פלילי הכולל עבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש של בת זוגתו, בגינה ריצה עונש מאסר בפועל.

18. מנגד, טוען בא כוחו של המשיב כי מכיוון שעילת המעצר הינה מסוכנות ספציפית, שאינה כלפי כולי עלמא, ניתן להשיג את מטרות המעצר באמצעות חלופות מעצר. עוד טוען בא כוח המשיב כי חלוף הזמן, במהלכו נערכה סולחה בין המשיב לאשתו, הקהו את מסוכנותו של המשיב. לטענתו, יש לתת לסולחה משקל רציני כבסיס לשחרורו. בנוסף, הלין בא כוח המשיב על קצב התקדמות המשפט, כאשר עד למועד זה נערכו שני דיוני הוכחות, וקבוע מועד דיון נוסף אחד בלבד, זאת, אף שעד כה נשמעו רק שני עדי תביעה מתוך שבעה.
דיון והכרעה

19. כידוע, בבחינת בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים מאזן בית המשפט בין הזכות לחירות וחזקת החפות לבין אינטרס השמירה על בטחון הציבור וההגנה על קיומו של הליך משפטי תקין; באיזון זה יש לשקול בין היתר את חלוף הזמן מאז החל המשיב את מעצרו, את קצב התנהלות הדיונים, את הגורם האחראי להתמשכות ההליכים, את חומרת העבירות ונסיבותיהן, את מידת המסוכנות הנשקפת מהנאשם ואת החשש לשיבוש אפשרי של הליכי משפט (ראו למשל: בש"פ 4653/16 מדינת ישראל נ' סלימאן, פסקה 13 (22.6.2016); בש"פ 4780/16 מדינת ישראל נ' נחמני, פסקה 4 (21.6.2016); בש"פ 5744/15 מדינת ישראל נ' חאג' יחיא, פסקה 7 (18.10.2015)).

20. לאחר עיון בבקשה ובנספחים המצורפים לה, שמיעת טענות הצדדים, ועיון בפרוטוקול הדיון בבית המשפט קמא, לא מצאתי כי חלוף הזמן הקהה ממסוכנותו של המשיב. כפי שעולה מתסקירי שירות המבחן, מהמשיב נשקפת מסוכנות מובנית כלפי בני משפחתו, מסוכנות הנובעת ממבנה אישיותו ותפיסת עולמו, שבהם לא חל כל שינוי מאז מעצרו. מדובר במי שאיים בנשק חם, אקדח, בשתי הזדמנויות שונות על אשתו ובתו, שיפגע בהן באמצעות הנשק. נסיבה המחמירה את המסוכנות הנשקפת ממנו היא העובדה כי עד היום לא אותר הנשק אותו החזיק המשיב שלא כדן.
21. אין בידי לקבל את טענת המשיב כי יש בסולחה שנערכה בין המשיב לבין אשתו להקהות את מסוכנותו של המשיב. הסולחה, לפי המסמך שהציג המשיב, נערכה לפני מספר חודשים. מסמך זה עמד הן בפני שירות המבחן בעת עריכת התסקיר העדכני בעניינו של המשיב, לפיו לא חל כל שינוי ברמת הסיכון הגבוהה הנשקפת ממנו, והן בפני בית משפט זה, עת דחה בקשתו של המשיב לעיון חוזר בהחלטה על מעצרו עד לתום הליכים. יפים לעניין זה דבריו של השופט י' עמית בהחלטתו זו מיום 30.7.2017:
- "המעשים המיוחסים לעורר [המשיב - ---], ובעיקר האיום באקדח (שעד עתה טרם נמצא), מעידים על מסוכנותו, וכך התרשם גם שירות המבחן. סולחה אינה תרופה לכל מכאוב. אכן, יש לקחת בחשבון את העובדה שבין העורר [המשיב - ----] לבין אשתו נערכה סולחה בחסותה של ועדת גישור וכי אשתו תומכת כיום בבקשתו להשתחרר. ברם, בנסיבות כגון דא, ואף מבלי להזכיר את "תסמונת האישה המוכה", יש לקבל את הצהרות האשה בזירות, שמא עמדתה הנוכחית נובעת מלחצים חיצוניים ומהקושי הכלכלי עמו מתמודדת המשפחה מאז מעצרו של המשיב (ראו, לדוגמה, בש"פ 260/06 פלוגי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] בפסקה 6 (8.2.2006)). כתב האישום ותסקיר שירות המבחן מצביעים על דפוסי התנהגות אלימים, ולא אחת נאמר בפסיקה כי חלופת מעצר בדרך כלל לא תצליח לאיין את המסוכנות הנשקפת מהנאשמים בעבירות אלה (ראו, לדוגמה, בש"פ 7626/06 פלוגי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] בפסקה 9 (27.9.2006)). ובכלל, בעבירת אלימות במשפחה קיימת מורכבות אינהרנטית המקשה על יעילותה של חלופת המעצר (בש"פ 5818/16 אלקאדר נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] בפסקה 17 והאסמכתאות שם (4.8.2016); בש"פ 888/17 פלוגי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (6.2.2017))."
- בזיקה לדברים הנ"ל, ניתן להבין את ביקורי המתלוננת בבית המעצר אצל המשיב, ואת העדר נכונותה להעיד נגדו בבית המשפט, עד כדי הגשת הודעותיה במשטרה.
22. בנסיבות אלו, ומשלא הציג המשיב כל ראיות חדשות על שינוי ברמת מסוכנות הנשקפת ממנו, הגעתי לכלל מסקנה כי יש מקום להורות על הארכת המעצר המבוקשת. כמו כן, לא מצאתי כי יש בנסיבותיו האישיות; משך הזמן בו נמצא במעצר; או קצב התקדמות ההליכים בתיק - כדי להצדיק את שחרורו.
23. עם זאת, יוער כי יש ממש בטענת בא כוח המשיב בדבר קצב ההתקדמות בתיק העיקרי. בחלוף תשעה חודשים, מסיבות שונות, קוימו שתי ישיבות הוכחות בלבד. להערכתי, ולאחר עיון בפרוטוקולי הדיון בבית משפט קמא, יזדקק בית המשפט לקבוע מועדי הוכחות נוספים כדי לקדם ולסיים את שמיעת המשפט עד תום. חזקה על בית המשפט כי יעשה מאמץ לקידום התיק בהתחשב ביומנו ובמהלך תקופת ההארכה המבוקשת.
24. סוף דבר, הבקשה מתקבלת. מעצרו של המשיב יוארך בתשעים ימים, החל מיום 17.10.2017 או עד למתן פסק דין בת"פ 38957-01-17 בבית המשפט המחוזי בירושלים, הכל לפי המוקדם. ניתנה היום, כ"ו בתשרי התשע"ח (16.10.2017).